CYNGOR CYMUNED LLANFROTHEN
COFNODION CYFARFOD 27 EBRILL 2026
19.00 yn Y Ganolfan, Llanfrothen

1. Presennol

Glyn Griffiths, Siân Cwper, Cenwyn ap Thomas

Clerc: Huw Rowlands

Cadeirio: Nia Povey

2. Ymddiheuriadau

Beti Williams, June Jones

3. Datgan Diddordeb/Buddiant Personol

Dim

4. Cadarnhau Cofnodion Cyfarfod 2 Mawrth 2026.

Cadarnhawyd cofnodion cyfarfod 2 Mawrth 2026

Cynnig: Glyn Griffiths

Eilio: Nia Povey

5. Materion yn codi o'r Cofnodion

5.1 Ynni Cymunedol

Cafwyd cyfarfod ar 20 Mawrth yn Y Ganolfan. Mynychodd amrywiol aelodau o'r gymuned. Rhoddodd Dafydd Watts eglurhad pellach o'r cynllun, ac fe gytunwyd mai'r cam nesaf fyddai cael trafodaeth efo Ymddiriedolaeth Brondanw er mwyn sicrhau y byddai ganddynt ddiddordeb mewn egwyddor i fod yn rhan o unrhyw gynllun drwy eu cynlluniau hydro.

5.2 Y Ganolfan

Cytunwyd i drafod Y Ganolfan yng nghyfarfod mis Mehefin, gan y bydd penderfyniad wedi ei wneud ar ddyfodol Ysgol y Garreg gan Gyngor Gwynedd erbyn hynny.

5.3 Goryrru Garreg, Llanfrothen a Gosod Cyflymder 20 m.y.a.

Cafwyd prisiau gan 5 darparwr posibl.

Cytunwyd i fynd am arwydd Westcotec, gan fod ganddo warant 6 blynedd a hwnnw yn un fyddai'n trwsio unrhyw ddiffyg ar y safle, yn hytrach na'i ddanfon yn ôl at y gwneuthurwr. Bydd yr arwydd wedi ei bweru efo solar.

Cytunwyd hefyd i dalu yn ychwanegol am yr opsiwn o fedru casglu data gyrru.

Gobeithir cael grant am yr arwydd drwy gronfa Gwynedd Ni Cyngor Gwynedd. Dyddiad cau ceisiadau yw 15 Mehefin 2026, ac fe ellir hawlio uchafswm o £5,500

5.4 Mynwent Tan Lan

Cytunodd Y Cynghorydd Nia Povey i ofyn i Dylan Edwards godi'r garreg fedd sydd ar ei hochr, a'i hail osod efo plinth dur di-staen.

5.6 Cwrs Diffribliwyr

Bydd y cwrs hyfforddi diffib yn cael ei gynnal yn Siop a Chaffi Llanfrothen am 6 yr hwyr nos Fawrth 31 Mawrth. St John's Ambulance fydd yn cynnal yr hyfforddiant. Bydd yr hyfforddiant am ddim ond bydd St John's yn ddiolchgar am gyfraniadau tuag at eu costau

5.7 Afon Wern

Cysylltodd Y Clerc â Chyfoeth Naturiol Cymru. Yr ateb oedd eu bod wrthi'n paratoi rhaglen torri chwyn ar gyfer eleni ar gyfer eu cyrsiau dwr. Bydd y gwaith yn cael ei flaenoriaethu ar siâl risg llifogydd a bydd yn rhaid cyflawni unrhyw waith o fewn y gyllideb sydd ar gael.

Bydd y rhaglen waith yn cael ei chwblhau yn ystod yr haf pan fydd Cyfoeth Naturiol Cymru wedi derbyn cadarnhad o'r gost gan eu contractwyr. Bydd hyn yn galluogi i Gyfoeth Naturiol Cymru benderfynu faint o waith fydd yn bosibl ei gyflawni o fewn y feiolyddion ariannol.

Bydd y darn o Afon Wern sydd yn achosi pryder i'r cyngor cymuned yn cael ei asesu fel rhan o'r broses. Os bydd y lleoliad yn bodloni'r trothwyon gofynnol o ran risg a blaenoriaeth, byd dyn cael ei ystyried i' gynnwys ar y rhaglen ar gyfer eleni.

Gefynnwyd i'r Clerc gysylltu â Chyfoeth Naturiol Cymru unwaith eto i holi am ddiweddariad.

5.8 Carafan Cilfan Tan Lan

Mae'r garafán wedi ei symud i leoliad yn Nhremadog.

6. Materion Ariannol

6.1 Cyflog Clerc Mawrth 2026 £559.04

6.2 Cyflog Clerc Ebrill 2026 £559.04

6.3 Yu Energy 9 Mawrth 2026 - £26.26

Yu Energy 27 Mawrth 2026 - £20.78

EDF Trydan 16 Ebrill 2026- £11.36

6.4 Ad-dalu Glyn Griffiths, Clo Newydd Bocs Arian Croesor

6.5 Aelodaeth Un Llais Cymru 2026/27 - £109.00

6.6 Defnydd Menter Y Ring o'r Ganolfan - £78.00

6.7 Derbyn taliad SumUp i'r banc 18 Chwefror 2026 - £9.74

6.8 Derbyn taliad SumUp i'r banc 20 Chwefror 2026 - £7.79

6.9 Derbyn taliad SumUp i'r banc 2 Mawrth 2026 - £11.69

6.10 Derbyn taliad SumUp i'r banc 9 Mawrth 2026 - £1.95

6.11 Derbyn taliad SumUp i'r banc 10 Mawrth 2026 - £0.97

6.12 Derbyn taliad SumUp i'r banc 16 Mawrth 2026 - £14.61

6.13 Derbyn taliad SumUp i'r banc 23 Mawrth 2026 - £26.29

6.14 Derbyn taliad SumUp i'r banc 24 Mawrth 2026 - £4.87

6.15 Derbyn taliad SumUp i'r banc 30 Mawrth 2026 - £14.62

6.16 Derbyn taliad SumUp i'r banc 7 Ebrill 2026 - £27.27

6.17 Derbyn taliad SumUp i'r banc 8 Ebrill 2026 - £9.74

6.18 Derbyn taliad SumUp i'r banc 9 Ebrill 2026 - £6.82

6.19 Derbyn taliad SumUp i'r banc 10 Ebrill 2026 - £3.90

6.20 Derbyn taliad SumUp i'r banc 13 Ebrill 2026 - £14.61

6.21 Derbyn taliad SumUp i'r banc 20 Ebrill 2026 - £26.30

6.22 Derbyn taliad SumUp i'r banc 21 Ebrill 2026 - £18.51

6.23 Balans yn y prif gyfrif 21 Ebrill 2026 £2,527.67

6.24 Balans yn y cyfrif cadw 21 Ebrill 2026 £39,341.50

7. Gohebiaeth

- Cronfa Cymunedol Eryri

Mae Cronfeydd Cymunedol Eryri yn ail agor am geisiadau.

Bydd tair haen o gyllid ar gael.

Haen 1 - hyd at £500 - ar gyfer digwyddiadau lleol, gweithgareddau llesiant, a mentrau bach sy'n dod â chymunedau ynghyd.

Haen 2 - hyd at £5,000 - ar gyfer prosiectau sy'n gwella seilwaith cymunedol, ac yn ymateb i effaith twristiaeth

Haen 3 - £5,000-£25,000 - ar gyfer prosiectau cyfalaf mwy sy'n ymwneud a datgarboneiddio, mynediad i hamdden, gwelliannau amgylcheddol a datblygiadau cymunedol

Mae gan haen 3 ddyddiad cau penodol o 29/5/26.Nid oes dyddiad cau penodol ar gyfer y lleill.

Rhaid i bob prosiect ddangos effaith gadarnhaol ar gymunedau Eryri, ymrwymiad i'r Gymraeg, a lle bo'n berthnasol - caniatâd cynllunio a chynlluniau cynnal a chadw hirdymor.

8. Cynllunio

Dim

9. Materion Eraill

9.1 Adroddiad Blynyddol 2025/26

Cymeradwywyd Adroddiad Blynyddol 2025/26

Cynnig: Glyn Griffiths

Eilio: Nia Povey

9.2 Llwybr Penrhyn i Garreg, Llanfrothen

Gofynnodd Y Cynghorydd Cenwyn ap Tomos am ddiweddariad ar y posibilrwydd o sefydlu llwybr cerdded rhwng Penrhyndeudraeth a Garreg, Llanfrothen.

Mynegodd y dylid ceisio grant er mwyn gwireddu'r cynllun, ac fe gytunodd i ystyried pwy fyddai'n addas i fedru ymchwilio am grant perthnasol.

9.3 Torri Coed A4085 Garreg i Benrhyndeudraeth

Mae coed yn tyfu i mewn i'r A4085 rhwng Garreg a Phenrhyndeudraeth.

Gofynnwyd i'r Clerc gysylltu â Cyngor Gwynedd a gofyn i'r coed gael eu torri.

Dyddiad y cyfarfod nesaf – 29 Mehefin 2026 am 7 yr hwyr